

RR-0015

First Year B. A. (External) Examination

March / April - 2017

Sanskrit : Paper-II

(Core Course) [Principal]

(संस्कृत नाटक, संस्कृत गद्य साहित्य अने व्याकरण सुबन्त रूपो)

(संस्कृत रूपक, गद्य साहित्य, व्याकरण)

(कृति: - दण्डिकृत दशकुमार चरितम् - उच्छ्वासः षष्ठः एवं भासकृत उरुभङ्गम्)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

सूचना/Instruction :

नीचे दृष्टावेक निशानीवाणी विगतो उत्तरवही पर अवश्य लिखनी. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="F. Y. B.A. (External)"/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="Sanskrit : Paper-II"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="5"/>	Section No. (1, 2,.....) : <input type="text" value="Nil"/>
Student's Signature	

१ (अ) नीचेना प्रश्नोना टूंकमां जवाब आपो. (गमे ते पांच)

१०

1 (a) **Answer briefly. (any five)**

10

१) धूमिनीअे पतिप्रता तरीडेनी कीर्ति कछे रीते प्राप्त करी ?

1) How did Dhumini earn the reputation of a devoted wife ?

२) भरशासन्न दुर्योधन दुर्योधने शुं सलाह आपे छे ?

2) What advice is given to Durjay by Duryodhan when Duryodhan was on death -bed ?

३) ब्रह्मराक्षस मित्रगुप्तने क्या प्रश्नो पूछे छे ?

3) Which questions does the ब्रह्मराक्षस ask to मित्रगुप्त ?

४) संस्कृत गद्यकविओ अने तेमनी कृतिओना नाम जशावो ?

4) Name the Sanskrit prose writers and their works.

५) भासना रूपकोनी चार विशेषताओ जशावो ?

5) Mention the four peculiarities of Bhasa's play ?

६) मित्रगुप्तने समुद्रमा ईक्ष्वाणो आदेश कोश आपे छे ? शामाटे ?

6) Who ordered to through मित्रगुप्त into the sea ? why ?

७) सोमापीडा देवी स्वप्नमां राजाने शुं आदेश आपे छे ?

7) What does सोमापीडा goddess ordered the king in his dream ?

१-अ. उपो ओणभावो :

१०

1-B. Identify Grammetical form :

10

(१) मम (२) तस्मात् (३) आवयोः (४) ययोः (५) यानि

२-अ. अनुवाद करो.(गमे ते बे)

०६

2-A. Translate any two of the folloeing :

06

(१) यत्कृष्य करनिग्रहाञ्चितकचा द्यूते तदा द्रौपदी
यद् बालोऽपि हतस्तदा रणमुखे पुत्रोऽभिमन्युः पुनः।
अक्षव्याजजिता वनं वनमृगैर्यत् पाण्डवाः संश्रिताः
नन्वल्पं मयि तैः कृतं विमृश भो दर्पाहृतैः दीक्षितैः।।

(२) मम रिपुबलकालं लाङ्गलं लङ्घयित्वा
रणकृतमतिसन्धिं मां च नावेक्ष्य दर्पात् ।
रणशिरसि गदां तां तेन दुर्योधनोर्वोः
कुलविनयसमृद्धया पातितः पातयित्वा ।।

(३) या पुत्रपौत्रवदनेष्वकुतूहलाक्षी
दुर्योधनास्तमितशोकनिपीतधैर्या ।
अश्रैरजस्त्रमधुना पतिधर्मचिह्न-
मार्द्राकृतं नयनबन्धमिदं दधाति ।।

(४) गतं धात्र्युत्सङ्गे सकलमभिषिक्तं नृपकुलम्
गतः कर्णः स्वर्गं निपतित तनुः शन्तनुसुतः ।
गतं भ्रतृणां मे शतमभिमुखं संयुगमुखे
वर्यं चैवंभूता गुरुसुत धनुर्मुञ्चतु भवान् ।।

२-अ. अनुवाद करो.(गमे ते ओ६):

०६

2-B. Translate any one of the following :

06

(१) अस्ति त्रिगतो नाम जनपदः । तत्रासनृहिणस्त्रयः स्फीतसारधनाः सोदर्याः धनक-धान्यक धन्यकाख्याः । तेषु जीवत्सु न वर्षं वर्षाणि द्वादश दशशताक्षः, क्षीणसारं सस्यम् औषध्याः वन्ध्याः न फलवन्तो वनस्पतयः क्लीबा मेघाः, क्षीणस्रोतसः स्रवन्त्यः, पङ्क शेषाणि पल्वलानि, विरलीभूतं कन्दमूलफलम्, अवहीनाः कथाः। गलिताः कल्याणोत्सवक्रियाः, बहूलिभूतानि तस्करकूलानि, अन्योन्यमभक्षयन् प्रजाः, शून्यीभूतानि नगरग्रामखर्वटपुट भेदनादीनि ।

(२) सचोत्सव कन्दुकोत्सवनामास्तु इति । ततः अल्पीयसा कालेन राज्ञः प्रियमहिषी मेदिनी नाम एकम् पुत्रमसूत। समुत्पन्ना च एका दुहिता साद्य कन्या कन्दुकावती नाम सोमापीडां देवीं कन्दुकविहारेणाराधयितुमागमिष्यति । तस्यास्तु सखी चन्द्रसेना नाम धात्रेयिका मम प्रियासीत् । सा चैषु दिवसेषु राजपुत्रेण भीमधन्वना बलवदनुरुद्धा तदहमुत्कण्ठितः ।

૨-ક. સસંદર્ભ સમજાવો.(ગમે તે બે):

૦૮

2-C. Explain rference to the context : (any two)

08

- (૧) _ _ _ તેનાહં જગતઃ પ્રિયેણ હરિણા મૃત્યોઃ પ્રતિગ્રાહિતઃ।
- (૨) _ _ _ સરભસહમેકોદ્રોણપુત્રઃ સ્થિતોઽસ્મિ ।
- (૩) સ ચોત્સવ કન્દુકોત્સવ ામાસ્તુ ।
- (૪) તાત કિં દ્રષ્ટાનિ કૃતાન્ત વલસિતાનિ ।

૩. “ઝરુભજ્ઝમ્ ”માં ભાસે દુર્યોધનના પાત્રનું ઉર્ધ્વીકરણ કર્યું છે.” વિધાનની રૂપકના વિવિધ યોગ્ય સંવાદોના અવતરણો ટાંકી સમીક્ષા કરો.

૨૦

3. “ Duryodhana's character sublimated “ઝરુભજ્ઝમ્ ” examine the appropriateness of the statements by giving appropriate quotations from the play. 20

અથવા / OR

૩ ભાસ સમસ્યા એટલે શું ? ભાસ સમસ્યા અન્યથે ગ્રંથ કર્તૃત્વના પ્રશ્ને વિભિન્ન પક્ષોની દલીલોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

3. What is the problem of Bhasha ? Discuss in detail the views of different ‘Paksha’ regarding ‘Grantha Kartrutva’ in the light of Problem of Bhasha.

૪. ‘ત્રયો દણ્ડપ્રબન્ધાશ્ચ ત્રિષુ લોકેષુ વિશ્રુતાઃ’ વિધાનની દંડીની કૃતિઓના સંદર્ભે સમીક્ષા કરો .

૨૦

4. Critically analyse ‘ત્રયો દણ્ડપ્રબન્ધાશ્ચ ત્રિષુ લોકેષુ વિશ્રુતાઃ’ with reference to the writing of Dandi. 20

અથવા / OR

૪. ‘દશકુમારચરિતમ્’ ઉચ્ચવાસ છ નો કથાસાર તમારા શબ્દોમાં લખો.

૨૦

4. Summarise the content sixth chapter of ‘દશકુમારચરિતમ્’ in your own words. 20

૫. વિવેચનાત્મક નોંધ લખો : (ગમે તે બે)

૨૦

5. Write critical notes : (any two)

20

- ૧) કન્દુકનૃત્યમ્
- ૨) નિમ્બવતીવૃત્તાન્તઃ
- ૩) “ ઝરુભજ્ઝમ્ ” શીર્ષકની યથાર્થતા.

3. Relevance of the title “ ઝરુભજ્ઝમ્ ”

૪) દુર્યોધન-અશ્વત્થામા સંવાદ

4. Dialogue between Duryodhana and Ashwatthama